

Studijní okruhy k přípravě na státní závěrečnou zkoušku v rámci studijního programu **Veřejná a sociální politika a lidské zdroje**

Veřejná politika

I. Úvod do veřejné politiky

1. Veřejná politika jako vědní disciplína a praxe.

- Definice VP.
- Hodnoty ve VP.
- Veřejný zájem.
- Sociální problémy, nová sociální rizika (black swans).
- Důvody studia veřejné politiky.

2. Přístupy k analýze veřejné politiky.

- Teorie fází politiky.
- Model AAA.
- Politické sítě.
- Současné teorie politického procesu.

II. Institucionální regulace veřejné politiky

3. Vládnutí:

- Definice, dimenze, a kapacity.
- Existující pojetí/konceptualizace vládnutí: minimální stát, nový veřejný management, korporátní vládnutí, dobré vládnutí, socio-politické vládnutí, vládnutí sítěmi.

4. Aktéři, instituce a nástroje ve veřejné politice:

- Klíčoví aktéři a jejich charakteristiky.
- Instituce a jejich vymezení.
- Vztah aktérů a institucí.
- Typy nástrojů ve veřejné politice a jejich význam.

5. Stát a veřejná administrativa:

- Cíle, funkce a charakteristiky státu.
- Instituce státní správy a samosprávy.
- Zákonodárná, výkonná a soudní moc.
- Ústava a právní řád.
- Historické formy veřejné správy.
- Klíčové charakteristiky veřejné administrativy sledované v EU.

III. Tvorba veřejné politiky

6. Tvorba veřejné politiky.

- Makro-, mezo- a mikro-úrovňové modely/teorie.
- Definování veřejně-politických problémů.
- Nastolení agend a přístupy k jejich zkoumání.

7. Rozhodování ve veřejné politice:

- Vymezení, a determinanty ovlivňující rozhodování klíčových aktérů.
- Teorie rozhodování: teorie plné a omezené racionality, inkrementalismus.

IV. Realizace a hodnocení veřejné politiky

8. Implementace veřejné politiky:

- Vymezení, a teoretické modely implementace.
- Kritické faktory implementace.
- Přístupy ke zkoumání implementace: top-down, bottom-up, syntetizující přístup, zkoumání skrze governance.

9. Evaluace veřejných politik:

- Obecný rámec hodnocení a hodnotící kritéria.
- Předmět, metody a problémy hodnocení.
- Programová teorie.
- Typy teorií řízené evaluace.

Povinná literatura:

Veselý, A. 2007. Veřejná politika. In: Veselý, A., Nekola, M. (eds). Analýza a tvorba veřejných politik. Praha: Sociologické nakladatelství, s. 13-36.

Heikkila, T., Cairney, P. 2018. Comparison of Theories of the Policy Process. In: Weible, Ch.M., Sabatier, P.A. (eds.) Theories of the Policy Process. 4th edition. London: Routledge, pp. 301-327.

Horák, P. 2018. Odlišné perspektivy definování a zkoumání konceptu governance v politických vědách a ve veřejné politice. Politologická revue, Praha: Česká společnost pro politické vědy, 2018, roč. 24, č. 2, s. 25-57.

Horák, P. 2008. Role sociálních pracovníků v prostředí státních organizací. Časopis Sociální práce | Sociální práce, Brno: ASVSP, roč. 7, č. 4, s. 106-123.

Kubát, M. 2004. Političtí aktéři – zájmové skupiny a politické strany. In: Cabada, L, Kubár, M. Úvod do studia politické vědy. Praha: Eurolex Bohemia, s.216-241.

Špaček, D. 2015. Stát a veřejná správa – úvod do teorie veřejné správy, funkce státu a veřejné správy. In: Ochrana, F., Půček, M.J., Špaček, D. Veřejná správa. Brno: Masarykova Univerzita, s..22-45.

Potůček, M. (et al.). 2016. Veřejná politika. Praha: C.H. Beck. kapitola, A5 (nástroje veřejné politiky), s. 67-82.

Knill, Ch., Tosun, J. 2012. Public Policy. A New Introduction. Hampshire: Palgrave Macmillan, chapter 4 (teoretické přístupy k tvorbě politiky), pp. 69-92.

Hloušek, V. 2007. Koncept konfliktních linií a problematika evropské integrace. Sociologický časopis. roč. 43, čís. 2, s.361-78. Dostupné na: <https://sreview.soc.cas.cz/pdfs/csr/2007/02/05.pdf>

Birkland, T.A. 2007. Agenda Setting in Public Policy. In: Fischer, F, Miller, G.J., Sidney, M.S. Handbook of Public Policy Analysis. Theory, Politics and Methods. New York: CRC Press, pp.63-78.

Howlett, M., McConnell, A., Perl, A. 2018. Moving policy implementation theory forward: A multiple stream/critical juncture approach. Public Policy and Administration, 34(3), pp. 405-430.

Winkler, J. 2007. Teorie rozhodování a dynamika sociální politiky. Brno: Masarykova Univerzita, s.19-33 (dimenze rozhodovacího procesu), s.35-56 (teoretické rámce studia rozhodování).

Nilsen, P., Ståhl, C., Roback, K., Cairney, P. 2013. Never the twain shall meet? - a comparison of implementation science and policy implementation research. Implementation Science 8:63. Available at: <https://implementationscience.biomedcentral.com/track/pdf/10.1186/1748-5908-8-63>

Beneš, V., Drulák, P. (eds.), 2019. Metodologie výzkumu politiky, Praha: Sociologické nakladatelství, s.1-35.